Laiškas Valerijai Čiurlionytei, 1917-05-04, [iš Sočio – į Voronežą].

Va, tai jisai, šitas Viešpa[ties]

Va, tai jisai, šitas Viešpaties pasaulis, kuris garsėjo ir garbinos, kuriam ir aukos degė, ir liaurai vainiku pynės!

A! Tai šitai tos baltos viršūnės, kurias arai myli, kuriomis stirnos tevaikšto, kurios ir vasaros dieną saulėtą didžiuojas šaltybe ir ramybe — didžiuojas ledais!

Baltos viršūnės ir debesys palši, baltos viršūnės — — —

Cha-cha-cha-cha!

Jei marės dega ir šviečias — tai aš suprantu, tai aš žinau — jos yra gyvos, jos turi dūšią, ir jos dega savo vidaus ugnimi ir gelme, bet jei jūs, viršūnės, degat ir šviečiatės — tai man dyvai, tai man dideli dyvai —

Pavydžiu aš arui: jis užskrenda ant jūsų, jis pasikelia ties jumis ir jam nereikia jokios paramos ir jis juokias iš jūsų!

— Ei, Jūs!

Ar jūsų viduje yra ugnis ir altorius, ar vidus jūsų liepsnoja, bo jūs amžių amžius tylite, o kurie tyli — visuomet dega!

Ir kai aš nusileisiu nuo kalno in savo klonumą, ir kai aš eisiu prošal, pro pakeleivį, ir kai jisai paklaus manęs:

— Žmogau, žmogau, kas tu esi, ir kur tu eini, ir ką taip suspaudęs savo krūtinėj neši? — tai aš jam tik šitaip teatsakysiu:

— Aš esu tasai, kurį ateisiant niekas nelaukia, ir einu ten, kur esą visų nereikalingiausias, o antnešu ant krūtinės suspaudęs ir glausdamas — tai dangaus dovaną — degančią žaizdą! —

Ir jei jis dar manęs paklaus, ir dar man tars:

— Žmogau, žmogau, — kas tau iš tos dovanos, jei ji tik skauda, ir koks tavo da gyvenimas, jei tu tik keliauji? — tai aš jam atsakysiu tik viena:

— Tam yra ir dovana, kad skaudėtų, nes kas neskauda — yra išmalda, o aš, jei tik keliauju — tai aš tik savo motyną temyliu!

— — —

4/V — 17

KOMENTARAI